

Rapport

Klacht

Zie onder *bevindingen* of *volledige tekst* voor de volledige tekst van het rapport.

Beoordeling

Zie onder *bevindingen* of *volledige tekst* voor de volledige tekst van het rapport.

Conclusie

Zie onder *bevindingen* of *volledige tekst* voor de volledige tekst van het rapport.

Onderzoek

Zie onder *bevindingen* of *volledige tekst* voor de volledige tekst van het rapport.

Bevindingen Klacht

Verzoeker klaagt over de trage en onzorgvuldige handelwijze van het college van burgemeester en wethouders van Wassenaar naar aanleiding van het bezwaarschrift dat hij op 29 januari 2009 heeft ingediend. Het stoort hem met name dat het college de beslissing op het door hem ingediende verzoek om voorlopige voorziening heeft afgewacht voordat het de behandeling van het bezwaarschrift in gang heeft gezet.

Feiten

De gemeente Wassenaar heeft bouwvergunningen afgegeven voor een grootschalig bouwproject, dat grenst aan het perceel waarop verzoeker zijn bedrijf en zijn woning heeft. Verzoeker is tegen de bouw van het project. Op 29 januari 2009 dient hij een bezwaarschrift in tegen de bouwvergunningen; de gemeente ontvangt het op 30 januari 2009. Daarnaast vraagt hij op 6 februari 2009 een voorlopige voorziening aan bij de rechtbank in Den Haag, opdat de bouw van het project wordt tegengehouden. Op 2 maart 2009 vindt de zitting plaats. Na afloop van de zitting wordt het onderzoek heropend om de gemeente in de gelegenheid te stellen nadere informatie aan de rechter toe te zenden. Na nadere reacties van partijen op 16 maart, 20 maart en 1 april 2009 wordt het onderzoek gesloten. Bij uitspraak van 7 mei 2009 wordt de voorlopige voorziening afgewezen. Hangende de procedure bij de voorlopige voorzieningenrechter heeft de gemeente niet met verzoeker of zijn gemachtigde over het bezwaar gecommuniceerd.

Als verzoeker zich in mei 2009 tot de Nationale ombudsman wendt, wordt tevergeefs geprobeerd te interveniëren. De gemeente geeft aan dat de beslissing niet binnen afzienbare termijn zal kunnen worden afgegeven. Wel geeft de gemeente daarbij daarnaar

gevraagd aan dat verzoeker en andere indieners van bezwaarschriften tegen het bouwproject vóór de vakantie een briefje krijgen waarin wordt aangegeven dat hoorzittingen na de vakantie zullen worden gepland.

Vervolgens vindt op 16 september 2009 de hoorzitting in het kader van bezwaar plaats. Daarbij geeft de gemeente mondeling aan dat verzoeker de beslissing op het bezwaarschrift binnen vier weken zal ontvangen. Medio november 2009 ontvangt verzoeker de beslissing op bezwaar.

Standpunt verzoeker

Verzoeker vindt het onvoorstelbaar dat de gemeente zich niet aan de wettelijke termijnen voor de behandeling van het bezwaar houdt en zelfs geen excuses maakt voor het overschrijden van de termijnen. Bovendien heeft hij lange tijd in onzekerheid verkeerd over de behandeling doordat hem geen voortgangsbericht is gestuurd. Hij wijst erop dat hij een inhoudelijke beslissing nodig heeft om de zaak aan de Raad van State te kunnen voorleggen. Door het overschrijden van de termijnen werkt de gemeente volgens hem mee aan een situatie die straks onomkeerbaar is. Immers, de bouw van het project waartegen zijn bezwaar gericht is, is inmiddels gestart.

Standpunt gemeente

De gemeente heeft met de behandeling van het bezwaarschrift gewacht tot er een uitspraak was op het verzoek om voorlopige voorziening. Zij stelt dat zij de voorkeur geeft aan een gedegen bestuurlijke heroverweging boven het behandelen van bezwaarschriften binnen de termijnen uit de Algemene wet bestuursrecht. Te meer nu het hier ging om grote bouwplannen waarmee voor alle partijen grote belangen zijn gemoeid, acht zij het zorgvuldig de heroverweging zo goed mogelijk te laten plaatsvinden. De uitspraak van de voorzieningenrechter beschouwt de gemeente als een onderdeel van een goede, zorgvuldige heroverweging. De overwegingen van de voorzieningenrechter kunnen volgens haar bepalend zijn om in de heroverweging meegenomen te (moeten) worden en eventueel ook voor de bouwvergunning zelf. Daarom wacht de gemeente in beginsel altijd de uitspraak van de voorzieningenrechter af voordat zij een beslissing op het bezwaar neemt. De gemeente wijst er nog op dat er in de regel binnen een redelijk korte periode uitspraak op een verzoek om voorlopige voorziening wordt gedaan.

Naar de mening van de gemeente waren in deze zaak belangrijke beslispunten aan de orde waardoor het belang van de rechterlijke uitspraak evident was.

De gemeente wilde de bezwaren in dit geval voor de zomervakantie afronden. Gelet op de agendering van de hoorzitting en de resterende tijd is dat niet gelukt. De gemeente vindt dat zij na de uitspraak van de rechter een voortgangsbericht had moeten sturen aan verzoekers gemachtigde, maar heeft dat niet gedaan.

Beoordeling

Het vereiste van voortvarendheid houdt in dat overheidsinstanties slagvaardig en met voldoende snelheid optreden. Dit impliceert dat een bestuursorgaan de behandeling van een bezwaarschrift voortvarend ter hand neemt en er naar streeft het binnen de daarvoor gestelde termijn af te handelen. De belangen van de indiener van het bezwaar mogen daarbij niet uit het oog worden verloren.

Verzoekers bezwaarschrift is op 30 januari 2009 door de gemeente ontvangen. Op grond van de toen geldende voorschriften moest de gemeente daar binnen tien weken een beslissing op nemen (dus uiterlijk 10 april 2009). Die termijn kon zij eventueel met vier weken verlengen mits ze tijdig een verdagingbericht aan verzoeker zou sturen. Verdere verlenging was alleen nog mogelijk met instemming van verzoeker (artikel 7:10 Algemene wet bestuursrecht).

Verzoeker is tegen de bouw en heeft daarom ook, in een poging de bouw van het project tegen te houden, een voorlopige voorziening aangevraagd. Het indienen van een bezwaarschrift heeft immers geen schorsende werking. De uitspraak op het verzoek om voorlopige voorziening liet lang op zich wachten, en wel tot 7 mei 2009.

Uit het onderzoek is gebleken dat de gemeente de behandeling van het bezwaarschrift pas heeft opgestart nadat de uitspraak op het verzoek om voorlopige voorziening was gedaan. Toen de uitspraak werd gedaan, was de termijn waarbinnen het bezwaarschrift afgehandeld moest zijn, al geruime tijd (vier weken) verstreken.

Als reden voor haar handelwijze voert de gemeente aan dat zij altijd de uitspraak van de voorzieningenrechter afwacht, omdat de overwegingen van die rechter eventueel meegenomen moeten worden in de beslissing op bezwaar. Zij stelt dat die overwegingen onderdeel uitmaken van een goede, zorgvuldige heroverweging in bezwaar. Bovendien waren in deze zaak volgens haar belangrijke beslispunten aan de orde waardoor het belang van de uitspraak evident was.

Vooropgesteld moet worden dat de uitspraak van de voorzieningenrechter - anders dan de gemeente doet voorkomen - niet per definitie deel hoeft uit te maken van de heroverweging. Bij bezwaar gaat het om een bestuurlijke heroverweging, die de gemeente zelf moet maken. Zij is daarvoor niet afhankelijk van de overwegingen van de rechter. Verder heeft de rechterlijke uitspraak op het verzoek om een voorlopige voorziening naar haar aard een voorlopig karakter en is zij niet bindend voor de beslissing in de hoofdzaak. Het is dan ook niet gezegd dat een beslissing op bezwaar niet zorgvuldig zou kunnen zijn, als de voorlopige voorzieningenuitspraak daarbij niet is meegewogen.

Er kunnen niettemin (praktische) redenen zijn voor een gemeente om de uitspraak van de voorzieningenrechter af te wachten en de overwegingen van de rechter eventueel mee te

nemen in haar eigen beslissing op bezwaar. In veel gevallen zal daardoor de tijdige afhandeling van het bezwaarschrift bovendien niet worden bemoeilijkt, omdat de uitspraak in de regel binnen afzienbare termijn wordt gegeven (het is immers een spoedvoorziening).

Dat er in dit geval redenen waren die het afwachten van de uitspraak rechtvaardigen alvorens de beslissing op bezwaar te nemen, is vooralsnog niet gebleken. De gemeente stelt in dat verband dat er belangrijke beslispunten aan de orde waren, maar geeft niet aan welke punten dat zijn. Als er naar het oordeel van de gemeente al redenen waren die rechtvaardigden dat de uitspraak werd afgewacht alvorens de *beslissing* op bezwaar te nemen, dan nog valt niet in te zien dat die redenen ook rechtvaardigden dat de *behandeling* van het bezwaar tot de uitspraak niet in gang werd gezet. Het had de gemeente op een gegeven moment duidelijk moeten zijn dat de uitspraak dusdanig lang op zich zou laten wachten, dat een tijdige afhandeling van het bezwaar niet mogelijk was als de uitspraak zou worden afgewacht. Zeker op het moment waarop de rechter het onderzoek na de zitting begin maart 2009 heropende, had de gemeente dat moeten inzien. Dat gebeurde immers een maand voordat de beslistermijn zou verstrijken.

Het is onbegrijpelijk dat de gemeente in deze zaak tot de uitspraak op het verzoek om voorlopige voorziening totaal niets heeft gedaan in het kader van de behandeling van het bezwaar. Zij is daarmee pas begonnen ruim een maand nadat de beslistermijn was verstreken. Zij had daarmee al veel eerder kunnen starten door bijvoorbeeld de hoorzitting te plannen (wat vaak ook de nodige tijd in beslag neemt) en te houden. Doordat zij dat niet heeft gedaan, is de behandeling van het bezwaar onnodig vertraagd. Had zij de behandeling eerder in gang gezet, dan had bovendien verdere vertraging, voor zover ontstaan door problemen bij agendering van de hoorzitting wegens de zomervakantieperiode, voorkomen kunnen worden. De gemeente heeft hierdoor gehandeld in strijd met het vereiste van voortvarendheid.

De gemeente heeft bij haar handelwijze de belangen van verzoeker totaal uit het oog verloren. Verzoeker had belang bij een voortvarende afhandeling. Immers, hij is tegen de bouw van het project en die bouw was al begonnen. Hoe langer de beslissing op bezwaar op zich liet wachten, hoe verder de bouw vorderde. Het bezwaar is nu uiteindelijk ruim negen maanden na ontvangst ervan afgehandeld, terwijl de wettelijke termijn (met verlenging) veertien weken bedraagt. Verzoekers frustratie en boosheid over de handelwijze van de gemeente is dan ook alleszins te begrijpen.

Dat de gemeente geen oog heeft gehad voor de belangen van verzoeker, blijkt ook uit het feit dat zij hem geen verdagingbericht heeft gestuurd. Dat had zij moeten doen voor het verstrijken van de bezwaartermijn en niet, zoals zij zelf stelt, na de uitspraak door de voorzieningenrechter. Nu heeft zij verzoeker veel te lang - tot het bericht over de planning van de hoorzitting na de zomervakantie - in het ongewisse gelaten.

Conclusie

De klacht over de onderzochte gedraging van het college van burgemeester en wethouders van Wassenaar is gegrond wegens strijd met het vereiste van voortvarendheid.

Achtergrond

Zie onder *bevindingen of volledige tekst* voor de volledige tekst van het rapport.

2009.04239

De Nationale ombudsman,

dr. A.F.M. Brenninkmeijer